

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om En europeisk industripolitik för livsmedelssektorn

(2015/C 332/04)

Föredragande: Ludvík JÍROVEC

Medföredragande: Edwin CALLEJA

Den 10 juli 2014 beslutade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att i enlighet med artikel 29.2 i arbetsordningen utarbeta ett yttrande på eget initiativ om

Livsmedelssektorn.

Rådgivande utskottet för industriell omvandling, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 4 maj 2015.

Vid sin 508:e plenarsession den 27–28 maj 2015 (sammanträdet den 27 maj 2015) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 151 röster för, 1 röst emot och 5 nedlagda röster.

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Slutsatser

1.1.1 Trender

Några av de viktigaste demografiska trenderna fram till 2050 kommer att vara en växande och åldrande befolkning, urbanisering och ökande ojämlikhet. År 2050 kommer jordens befolkning att uppgå till 9,1 miljarder, vilket innebär en ökning med 34 % jämfört med i dag. Nästan hela denna befolkningsökning kommer att ske i utvecklingsländer. Urbaniseringen kommer att fortsätta i en snabbare takt, och omkring 70 % av jordens befolkning kommer att bo i städer (jämfört med 49 % i dag). Men för att klara den ökade efterfrågan som detta leder till måste livsmedelsproduktionen (exklusive livsmedel som används till biobränslen) öka med 70 %⁽¹⁾.

1.1.2 Den europeiska livsmedelsindustrins roll

Den europeiska livsmedelsindustrin kommer att behöva utforma sin utvecklingsstrategi i en miljö med blygsam ekonomisk tillväxt, mindre naturresurser, strukturellt höga råvaru- och energipriser och svårigheter att få tillgång till kapital. Innovation kommer att vara avgörande för sektorns konkurrenskraft.

Med tanke på detta måste sektorn vara rustad att möta de utmaningar som väntar. Detta yttrande från EESK är inriktat på viktiga politikområden som måste beaktas om man ska kunna utveckla en mer företagsvänlig miljö. Inom dessa politikområden bör man ge livsmedelsindustrin förutsättningar för att skapa hållbar tillväxt, innovation och fler arbetstillfällen och samtidigt även i fortsättningen tillhandahålla konsumenterna säkra, näringsrika livsmedel av hög kvalitet till rimliga priser.

1.1.3 Behovet av en sektorspecifik industripolitik för den europeiska livsmedelsindustrin

EESK hävdar med kraft att den europeiska livsmedelsindustrin behöver en sektorspecifik industripolitik som är skräddarsydd för dess specifika behov. Kommittén anser att detta kan uppnås genom ett förnyat mandat för högnivåforumet för en bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja för perioden 2015–2019. Högnivåforumets mandat löpte ut den 31 december 2014.

⁽¹⁾ http://www.fao.org/fileadmin/templates/wsfs/docs/expert_paper/How_to_Feed_the_World_in_2050.pdf

1.2 Rekommendationer

EESK vill uppmärksamma Europeiska kommissionen, Europaparlamentet, Europeiska rådet och medlemsstaternas regeringar på nedanstående områden som bör prioriteras för ytterligare utveckling av den europeiska livsmedelsindustrin. Kommittén vill även uppmärksamma företag som är verksamma inom sektorn på de initiativ och åtgärder som behövs från deras sida.

1.2.1 Framsteg i arbetet med att fullborda den inre marknaden

Kommissionen och medlemsstaterna bör arbeta för att fullborda en inre marknad som säkerställer fri rörlighet för livsmedel. Detta är en förutsättning för att göra europeiska företag inom livsmedelssektorn mer konkurrenskraftiga, och behöver inte nödvändigtvis innebära att man antar ytterligare lagstiftning, men däremot att man vidtar åtgärder för ett bättre genomförande av befintliga regler.

Kommissionen bör kartlägga och övervaka framstegen för följande:

- Det pågående Refit-programmet under ledning av kommissionen. Detta bör bidra till att fullborda den inre marknaden för livsmedel, men man får inte glömma bort de befintliga standarderna för arbetstagarnas anställningsvillkor.
- Den senaste reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, som måste genomföras utan att orsaka snedvridningar av konkurrensen mellan medlemsstaterna och på ett sätt som uppmuntrar till hållbar produktion.
- EU:s lärlingsinitiativ. Detta kräver att medlemsstaterna fullt ut stödjer dess genomförande.

1.2.2 Underlättande av den internationella handeln med livsmedel

I linje med sitt yttrande av den 4 januari 2010 om handel och livsmedelstrygghet⁽²⁾ påminner EESK om att livsmedelstryggheten måste kvarstå som en huvudmålsättning i alla pågående internationella handelsförhandlingar.

EU:s förhandlingsstrategi på internationell nivå bör sträva efter att avskaffa tullarna för EU:s export och underlätta handeln genom införande av internationellt erkända standarder i de länder som har störst potential för en utvidgning av handeln. Kommissionen bör

- sträva efter att uppnå gynnsamma villkor i viktiga handelsavtal som är under utarbetande (t.ex. med Förenta staterna, Japan och sydostasiatiska partner), eftersom detta skulle kunna innebära betydande fördelar för EU:s livsmedelsproducenter,
- övervaka genomförandet av gällande handelsavtal,
- sträva efter en bättre samordning mellan bilaterala och plurilaterala avtal,
- se till att det råder ömsesidighet både vad gäller sänkandet av tariffära handelshinder och avskaffandet av icke-tariffära handelshinder samt se till att EU:s befintliga standarder för konsument-, miljö- och hälsoskydd upprätthålls.

Kommissionen bör öka sitt stöd för att göra små och medelstora företag mer aktiva internationellt. Offentligt stöd kommer även i fortsättningen att vara viktigt för att

- skapa gynnsamma exportvillkor genom att undanröja handelshinder,
- underlätta tillgången till handelsfinansiering (exportkrediter och försäkringar),

---

⁽²⁾ EUT C 255, 22.9.2010, s. 1.

- stödja exportfrämjande på grundval av samarbete mellan den privata och den offentliga sektorn,
- samla in information om importkraven i tredjeländer och överlämna den till sammanslutningar som företräder små och medelstora företag.

1.2.3 **Initiativ från livsmedelssektorns sida som syftar till att stärka de mänskliga resurserna och öka sysselsättningen**

Det är mycket angeläget att industrin själv förbättrar sin image, särskilt bland unga. För att uppfylla behovet av en mer kvalificerad arbetskraft bör man satsa på

- mer högkvalitativ och sektorsbaserad arbetsmarknadsinformation i alla medlemsstater i syfte att minska informationsglappet mellan arbetsgivare och potentiella anställda samt kartlägga och åtgärda eventuella kompetensglapp,
- regelbunden validering av utbildningarna vid högskolor i samarbete med företrädare för livsmedelsindustrin i syfte att upprätthålla yrkesutbildningssektorns relevans,
- lärlingsprogram som är öppna för alla nyanställda inom livsmedelssektorn och inte bara för ungdomar. Detta är särskilt viktigt för att ta tillvara potentialen hos kvinnor som återvänder till arbetsmarknaden och äldre arbetstagare som vill byta karriär,
- tillräckliga medel och resurser till utbildning och livslångt lärande för att uppnå en kvalificerad arbetskraft. I detta sammanhang utgör den sociala dialogen en grundläggande komponent.

Kommittén stöder inrättandet av en kunskaps- och innovationsgrupp inom livsmedelssektorn, eftersom detta inte bara är ett viktigt åtagande för att öka FoU-investeringarna fram till 2020 utan också starkt bidrar till att öka sysselsättning och tillväxt.

Slutligen vill kommittén framhålla betydelsen av att

- skydda europeiska arbetstagares och konsumenters rättigheter,
- fullständigt och effektivt ratificera, genomföra och efterleva ILO:s grundläggande standarder,
- införa europeiska kvalitetsstandarder inom livsmedelssektorn.

1.2.4 **Säkerställa en hållbar livsmedelsförsörjningskedja**

EESK upprepar att det ger många fördelar att starkt koppla främjandet av hållbar konsumtion och produktion till genomförandet av färdplanen för ett resurseffektivt Europa⁽³⁾, och uppmanar medlemsstaterna att genomföra dessa strategier med hjälp av färdplanen och den europeiska planeringsterminen⁽⁴⁾. EESK skulle därför vilja se en övergripande plan för att uppnå hållbarhet i livsmedelskedjan. Kommittén uppmanar kommissionen att anta ett meddelande om hållbarhet i livsmedelssystemen.

EESK bör under världsutställningen i Milano ge full uppmärksamhet åt rekommendationerna i detta och övriga yttranden om livsmedel som lagts fram de senaste månaderna.

⁽³⁾ COM(2011) 571 final.

⁽⁴⁾ EUT C 191, 29.6.2012, s. 6.

1.2.5 Livsmedelssvinn

EESK upprepar sin ståndpunkt ⁽⁵⁾ att det behövs en definition samt en gemensam och samordnad metod på EU-nivå för att bedöma omfattningen av livsmedelssvinn. Metoden bör även beakta återvinning och tillvaratagande av livsmedel som inte blivit sålda. Kommittén anser emellertid att åtgärder måste vidtas utan att man inväntar resultaten från pågående europeiska och globala forskningsprojekt. Till exempel bör man öka medvetenheten om livsmedelssvinn inom livsmedelskedjan och medverka till att utarbeta och sprida god praxis.

Den framtida livsmedelpolitiken bör utgå från en välavvägd modell och omfatta åtgärder för att förebygga livsmedelssvinn. Dessa åtgärder bör riktas in på hela livsmedelskedjan från stadiet före skörd till dess att livsmedlen når konsumenten.

Man bör också noggrant undersöka skattepolitiken (moms) och samordna åtgärderna i medlemsstaterna för att underlätta donationer till livsmedelsbanker, som är ett verktyg för att minska livsmedelssvinn.

1.2.6 God sed i leverantörskedjan

EESK fortsätter att främja förändringar i affärskulturen i syfte att uppnå en god handelssed i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, i linje med sitt yttrande av den 9 maj 2013 ⁽⁶⁾, och välkomnar därför de ansträngningar som har gjorts av både återförsäljare och livsmedelsproducenter för att utveckla ett frivilligt initiativ för att främja sunda handelsförbindelser i livsmedelsförsörjningskedjan (leverantörskedjeinitiativet) ⁽⁷⁾.

1.2.7 Forskning, utveckling och innovation

Livsmedelssektorn står inför stora utmaningar med begränsad finansiering till forskning och utveckling. EESK anser att forskning och utveckling behöver vara tydligt riktad och att industrin bör ta aktiv del i att fastställa hur detta ska ske. För att innovationen ska bli framgångsrik och accepterad bör den främst baseras på konsumenternas förväntningar.

1.2.8 Små och medelstora företag inom livsmedelssektorn

Kostnaderna för att följa EU:s lagstiftning är särskilt betungande för små och medelstora företag. Ofta förekommande ändringar och brist på harmonisering, till exempel vad gäller märkningskrav, blir betungande och skapar hinder för tillväxt. EESK anser att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt små och medelstora företags specifika behov, särskilt för att minska den administrativa bördan, men manar till försiktighet särskilt i fråga om undantag vad gäller livsmedelssäkerheten för små och medelstora företag, eftersom detta kan få en negativ inverkan och driva ut dessa företag från marknaden.

1.2.9 EESK uppmanar kommissionen att utarbeta en rapport där man bedömer huruvida uppgifter om ingredienser och näringsinnehåll i alkoholhaltiga drycker bör tillhandahållas.

⁽⁵⁾ EUT C 161, 6.6.2013, s. 46.

⁽⁶⁾ EESK:s yttrande om *Handelsförbindelser mellan storskalig detaljhandel och livsmedelsleverantörer – en lägesrapport* som offentliggjordes i EUT C 133, 9.5.2013, s. 16.

⁽⁷⁾ <http://www.supplychaininitiative.eu/>

2. Läget för den europeiska livsmedelsindustrin

2.1 Livsmedelsindustrin är den största tillverkningssektorn i den europeiska ekonomin. Den omsätter 1 biljon euro årligen och ger 4,25 miljoner arbetstagare i EU direkt sysselsättning. Den är också en del av en värdekedja som sysselsätter totalt 32 miljoner människor och står för 7 % av EU:s BNP. Små och medelstora företag utgör 99,1 % av företagen inom livsmedelsindustrin⁽⁸⁾.

2.2 Andelen privata investeringar i forskning och utveckling utgör 0,27 % av sektorns omsättning. Det gemensamma forskningscentrets (GFC) resultattavla för 2012 bekräftade trender som konstaterats under tidigare år, särskilt att EU ligger på en hållbar nivå vad gäller privat forskning och utveckling, men fortfarande ligger efter internationellt sett⁽⁹⁾.

2.3 Livsmedelssektorn förädlar 70 % av EU:s jordbruksprodukter och ger Europas konsumenter tillgång till säkra och näringsrika livsmedel av god kvalitet.

2.4 År 2012 uppgick exporten av förädlade livsmedel från Europa till resten av världen till 86,2 miljarder euro⁽¹⁰⁾, vilket gör kontinenten till den största globala exportören i sektorn. Dessutom uppnådde EU ett rekordöverskott i sin handelsbalans på 23 miljarder euro 2012. Under de senaste 20 åren har handeln med livsmedel mellan medlemsstaterna tredubblats och uppgår numer till närmare 450 miljarder euro⁽¹¹⁾.

2.5 Sektorn är oberoende av konjunkturen och en motståndskraftig pelare i ekonomin med stark närvaro i alla medlemsstater, och den ger otvivelaktigt ett viktigt bidrag till den europeiska tillverkningsindustrins ansträngningar för att öka sin andel av BNP till 20 %, ett mål som kommissionen fastställt inom ramen för Europa 2020-strategin⁽¹²⁾. EESK bekräftar sitt stöd och upprepar sin rekommendation att detta mål kompletteras med betoning på den kvalitativa aspekten⁽¹³⁾.

2.6 Viktiga konkurrenskraftsindikatorer visar dock att sektorn håller på att förlora sin konkurrenskraft. Mot bakgrund av en ökad global efterfrågan har exportmarknadsandelen sjunkit på årsbasis (exportvärdet 2012 var 16,1 %, jämfört med 20,5 % 2002)⁽¹⁴⁾.

2.7 Detta EESK-yttrande på eget initiativ syftar till att sätta särskilt fokus på livsmedelssektorn genom att ange de åtgärder som krävs för att vända den negativa utvecklingen och stärka sektorns konkurrenskraft både på den inre marknaden och globalt.

2.8 Konsumenterna har rätt att få sanningsenlig och balanserad information om alkoholhaltiga drycker så att de kan fatta välgrundade beslut beträffande sin konsumtion. Alla alkoholhaltiga drycker, oavsett alkoholhalt, bör omfattas av samma regler. EESK uppmanar kommissionen att utan dröjsmål utarbeta den rapport som enligt förordning (EU) nr 1169/2011 skulle ha lagts fram senast i december 2014 om huruvida alkoholhaltiga drycker i framtiden bör omfattas av kravet på att tillhandahålla uppgifter om ingredienser och näringsinnehåll.

3. Insatser för ökad industriell verksamhet i europa

3.1 Initiativ från EU-institutionerna

Rådet (konkurrenskraft) betonade det bidrag som alla industrisektorer kan tillföra den europeiska ekonomin och uppmanade sektorspecifika initiativ från kommissionen⁽¹⁵⁾.

⁽⁸⁾ Källa: Data and Trends of the European Food and Drink Industry 2013–2014.
http://www.fooddrinkeuropa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽⁹⁾ Källa: Resultattavlan för industrins forsknings- och utvecklingsinvesteringar i EU för 2012, Gemensamma forskningscentret och GD Forskning och innovation.

⁽¹⁰⁾ http://www.fooddrinkeuropa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/publications/docs/20years/achievements-web_en.pdf

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/about/juncker-commission/docs/pg_sv.pdf

⁽¹³⁾ EESK:s yttrande om "För en industriell renässans", EUT C 311, 12.9.2014, s. 47.

⁽¹⁴⁾ Källa: FN:s handelsdatabas Comtrade 2012.

⁽¹⁵⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SV&f=ST%2017202%202013%20INIT>

Strax därpå offentliggjorde kommissionen ett meddelande med titeln **För en industriell renässans i Europa (COM(2014) 14)** ⁽¹⁶⁾. Två månader senare vid toppmötet i mars 2014 mellan EU:s stats- och regeringschefer framhöll man också Europas behov av att utveckla sin industriella bas och betonade vikten av en stabil, enkel och förutsägbar rättslig miljö samt enades om att frågor som rör industriell konkurrenskraft bör integreras i alla politikområden ⁽¹⁷⁾.

Under tiden offentliggjorde **högnivåforumet** ⁽¹⁸⁾ för en **bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja**, som inrättades 2009 av EU:s kommissionär med ansvar för näringsliv och företagande, sin slutliga rapport. Dess rekommendationer om utvecklingen av en industripolitik inom den jordbruksbaserade livsmedelssektorn antogs enhälligt ⁽¹⁹⁾ vid det senaste sammanträdet den 15 oktober 2014. Rekommendationerna har beaktats i detta EESK-yttrande.

EESK ser nu fram emot att ge sitt bidrag till ytterligare initiativ från Europeiska kommissionen, t.ex. genom representation i EU:s paviljong med livsmedelssäkerhet som ett centralt tema vid världsutställningen i Milano i år. En studie om **konkurrensläget för EU:s livsmedelsindustri** ska också offentliggöras senast i oktober 2015.

EESK noterar också att temat för världsutställningen i Milano, som nyligen invigdes, är "Feeding the Planet, Energy for Life". Europeiska kommissionen vill gärna ha en debatt om hur vetenskap och innovation kan bidra till global livsmedelstrygghet och hållbarhet. Detta är ett utmärkt tillfälle för EESK att inleda en diskussion med allmänheten om våra åsikter i frågan med utgångspunkt i detta och andra yttranden om livsmedel som vi har lagt fram de senaste månaderna. Europeiska kommissionens utställningslokal på världsutställningen är en idealisk plats att hålla denna debatt i samband med ett eller flera av de informationsseminarier som anordnas i detta syfte.

3.2 Livsmedelsproducenter och fackföreningar fattar gemensamma beslut

I mars 2014 undertecknade *FoodDrinkEurope* och *Effat* (**den europeiska sammanslutningen av fackföreningar inom livsmedel, jordbruk och turism**) ett gemensamt uttalande om behovet av branschspecifika insatser på EU-nivå när det gäller livsmedelssektorn.

4. Viktiga åtgärder: utforma en industripolitik för den europeiska livsmedelsindustrin

4.1 Arbeta för en bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja på den inre marknaden för livsmedel

4.1.1 EU:s livsmedelslagstiftning är i hög grad harmoniserad, och sektorn har betydande fördelar på grund av de möjligheter som den inre marknaden innebär. Handeln mellan medlemsstaterna har ökat markant under det senaste årtiondet och står för närvarande för omkring 20 % av EU:s livsmedelsproduktion. Företagen signalerar emellertid att det fortfarande förekommer skillnader i hur EU:s lagstiftning avseende livsmedelsstandarder tolkas och genomförs. Ytterligare integration skulle skapa nya möjligheter för tillväxt ⁽²⁰⁾.

Att förbättra förbindelserna i livsmedelsförsörjningskedjan är också mycket viktigt för att säkerställa en konkurrenskraftig livsmedelssektor ⁽²¹⁾.

4.1.2 Det arbete som utförs av Europeiska kommissionen för att kontrollera effektiviteten i det europeiska leverantörskedjeinitiativet ⁽²²⁾ och genomförandet av bestämmelserna på nationell nivå, är av största vikt ⁽²³⁾. Leverantörskedjeinitiativet är ett viktigt gemensamt frivilligt initiativ som upprättats av intresseorganisationer från hela livsmedelsförsörjningskedjan. Det är ett system för att förbättra affärsförbindelserna mellan dem och för att lösa eventuella tvister som uppstår i dessa affärsförbindelser.

⁽¹⁶⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:52014DC0014>

⁽¹⁷⁾ <http://www.consilium.europa.eu/sv/meetings/european-council/2014/03/20-21/>

⁽¹⁸⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:210:0004:0005:SV:PDF>

⁽¹⁹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1139_en.htm

⁽²⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:52014SC0014>

⁽²¹⁾ EESK:s yttrande som offentliggjordes i EUT C 133, 9.5.2013, s. 16.

⁽²²⁾ <http://www.supplychaininitiative.eu/>

⁽²³⁾ COM(2014) 472.

4.2 Främja hållbar sysselsättning och arbetsproduktivitet

4.2.1 I en ansats att höja arbetskraftens kompetens i sektorn antog Effat och *FoodDrinkEurope* 2013 en gemensam rapport i vilken de beskrev den utbildning och kompetens som krävs för att möta utmaningarna på arbetsmarknaden ⁽²⁴⁾.

4.2.2 De lanserade även lärlingsutbildning för unga (*Youth Apprenticeship Pledge*) för livsmedelsindustrin ⁽²⁵⁾, som syftar till att underlätta spridningen av högkvalitativ lärlingsutbildning i europeiska företag, särskilt små och medelstora företag, i livsmedelssektorn.

4.3 Stärka den internationella handeln

4.3.1 EU är med sitt handelsöverskott på 23 miljarder euro 2012 fortfarande den ledande exportören av livsmedel, trots dess krympande marknadsandel när det gäller den globala livsmedelshandeln. Länder som Kina och Brasilien har å sin sida kontinuerligt ökat sina marknadsandelar under de senaste åren ⁽²⁶⁾.

4.3.2 En säker livsmedelsförsörjning är naturligtvis av största vikt ⁽²⁷⁾, men ökad export är också en av de viktigaste källorna till tillväxt inom alla sektorer. När andelen välbärgade befolkningsgrupper i tillväxtländer nu ökar bör industrin vara utrustad för att hantera ökningen av den globala efterfrågan.

4.3.3 Ett meningsfullt multilateralt avtal i WTO skulle vara den mest effektiva lösningen för att öppna marknaderna, men gång på gång har förhandlingsrundorna strandat och man har inte kunnat nå någon övergripande överenskommelse.

4.3.4 De bilaterala handelsavtalen har därmed fått stor betydelse och gett goda resultat för den europeiska industrin i allmänhet och livsmedelssektorn i synnerhet. Vid de pågående förhandlingarna om det transatlantiska partnerskapet för handel och investeringar (TTIP) bör man betona ömsesidighet i hanteringen av livsmedel från Europa när det gäller både tariffära och icke-tariffära handelshinder, men förhandlingarna får inte på några villkor äventyra de europeiska konsumenternas intressen. Resultatet bör leda till betydande vinster för den europeiska jordbruksbaserade livsmedelssektorn ⁽²⁸⁾.

4.3.5 EU:s säljfrämjande politik är ett bra verktyg för att utnyttja den positiva bilden av europeiska jordbruksbaserade livsmedel i hela världen och informera om viktiga attribut för europeiska livsmedel.

4.4 Bidra till hållbar produktion och konsumtion

4.4.1 Som kommittén konstaterade i sitt yttrande från 2012 ⁽²⁹⁾: "Strategierna för att öka resurseffektiviteten och främja en grön ekonomi ska utgå från en hållbar produktion och konsumtion, vilket innebär användning av tjänster och produkter med större värde men lägre utnyttjande av naturresurser."

4.4.2 Den europeiska livsmedelsindustrin är beroende av att ha tillgång till tillräckliga mängder jordbruksråvaror som uppfyller särskilda kvalitetskriterier och som är konkurrenskraftigt prissatta.

4.4.3 En av de största utmaningarna är livsmedelssvinn: omkring 90 miljoner ton livsmedel går varje år till spillo i den europeiska livsmedelskedjan. När livsmedel går till spillo förslösas även råvaror som används för att framställa livsmedlen, såsom vatten, gödningsmedel och bränsle. Vissa viktiga initiativ har gett upphov till ett antal partnerskap med relevanta intressenter, t.ex. kampanjen *Every Crumb Counts* och offentliggörandet av en verktygslåda för sektorn. Ett EESK-yttrande som antogs 2013 om förebyggande och minskning av livsmedelssvinn gav en inblick i problem och möjliga lösningar i detta avseende (NAT/570).

⁽²⁴⁾ <http://www.effat.org/en/node/10599>

⁽²⁵⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/alliance/fooddrinkeuropa-effat-pledge_en.pdf

⁽²⁶⁾ http://www.fooddrinkeuropa.eu/uploads/publications_documents/Data_Trends_of_the_European_Food_and_Drink_Industry_2013-20141.pdf

⁽²⁷⁾ EUT C 255, 22.9.2010, s. 1–9.

⁽²⁸⁾ Se *Copa-Cogeca* och *FoodDrinkEuropes* gemensamma ståndpunkt

<http://www.fooddrinkeuropa.eu/news/statement/agri-food-chain-reps-call-on-negotiators-to-resolve-non-tariff-measures-in/>

⁽²⁹⁾ EUT C 191, 29.6.2012, s. 6–11.

4.4.4 Europeiska kommissionen rekommenderade att livsmedelssektorn ses som en prioriterad sektor för ökad resurseffektivitet och har genomfört ett omfattande samråd om hållbarheten i den europeiska livsmedelsproduktionen ⁽³⁰⁾.

4.4.5 Hållbarhet bör ses i ett bredare perspektiv och inte bara i termer av miljömässig utan även social och ekonomisk hållbarhet. Detta perspektiv anlades i ett gemensamt uttalande som antogs av 11 organisationer som representerar livsmedelskedjan inom ramen för högnivåforumet för en bättre fungerande livsmedelsförsörjningskedja ⁽³¹⁾.

4.5 Bygga en innovationsunion

4.5.1 Investeringsnivåerna vad gäller forskning och utveckling inom livsmedelssektorn är låga i EU jämfört med andra tillverkningssektorer och livsmedelsindustrin i andra delar av världen ⁽³²⁾.

4.5.2 Kunskaps- och innovationsgrupper (KI-grupper) inom livsmedelssektorn måste uppmuntras och stödjas. KI-grupperna har ett långsiktigt perspektiv på 7–15 år, men ska samtidigt uppfylla vissa mål på kort och medellång sikt, såsom det viktiga åtagandet att öka FoU-investeringarna fram till 2020 och bidra till ökad sysselsättning och tillväxt.

Företag i livsmedelssektorn stöter på ändlösa problem när de ska införa innovativa produkter och processer. Små och medelstora företag drabbas hårdast på grund av deras begränsade resurser och kapacitet samt deras brist på nödvändig ledningskompetens, erfarenhet och strategisk vision. Tillståndsförfarandena för att släppa ut nya produkter på marknaden måste påskyndas, samtidigt som hänsyn måste tas till försiktighetsprincipen, enligt vilken endast sådana produkter som inte utgör någon risk för konsumenternas hälsa släpps ut på marknaden.

4.6 Minska den administrativa bördan, särskilt för små och medelstora företag

4.6.1 I synnerhet små och medelstora företag drabbas när strukturer som genererar en onödigt betungande administrativ börda sprids. De små och medelstora företagen spelar en avgörande roll för sektorns konkurrenskraft och behöver därför ägnas särskild uppmärksamhet, utan att detta påverkar livsmedelssäkerheten eller arbetstagarnas och konsumenternas rättigheter.

4.6.2 Med Refit-programmet har kommissionen tagit ett viktigt steg för att se till att EU:s lagstiftning är lämplig för företagen och ökar konkurrenskraften ⁽³³⁾.

Bryssel den 27 maj 2015.

Henri MALOSSE
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

⁽³⁰⁾ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/food.htm>

⁽³¹⁾ Gemensam förklaring av den 7 mars 2014 *Åtgärder för en mer hållbar europeisk livsmedelskedja*
<http://www.fooddrinkeurope.eu/news/press-release/europes-food-chain-partners-working-towards-more-sustainable-food-systems/>

⁽³²⁾ Se fotnot 15.

⁽³³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-682_sv.htm